

Kriminalisti preiskujejo onesnaženje pitne vode

Delo 15/9/2011

CERKLJE OB KRKI – Na območju Cerklj ob Krki so pri uporabnikih tamkajšnjega vodovodnega zajetja zadnje dni opazili prebavne motnje, zaradi slabosti precej otrok nekaj dni ni šlo v šolo ali vrtec, nekaj pa so jih sprejeli na bolnišnično zdravljenje. Brežiški policisti sumijo, da gre za onesnaženje vodovoda, so sporočili s Policijske uprave (PU) Novo mesto. Kot so zapisali, na navedenem območju poteka dvojni vodovod,

javni in vaški. O sumu so obvestili inšpektorje zavoda za zdravstveno varstvo, ki so v začetku meseca vzeli vzorce vode. Hkrati so te zavarovali policijski kriminalistični tehniki, na podlagi rezultatov odvzetih vzorcev pa bodo policisti ustrezno ukrepali. Kriminalisti, ki sumijo, da gre za kaznivo dejanje onesnaženja pitne vode, še zbirajo obvestila, 336. člen kazenskega zakonika pa za takšno dejanje, ki lahko povzroči nevarnost

za življenje ali zdravje ljudi, predpisuje kazen do treh let zapor. Če je takšno dejanje storjeno iz malomarnosti, je predvidena denarna kazen ali zapor do treh mesecev, so še sporočili novomeški policisti. Omenjeno področje nadzoruje Zavod za zdravstveno varstvo Celje, tamkajšnja epidemiologinja Alenka Skaza pa je pojasnila, da so ugotovili, da v omenjenem primeru ne gre za epidemijo, temveč za posledice

– kot so ugotovili na podlagi bolnih otrok – kontaktne okužbe s tako imenovanim nora virusom, ki povzroča kratkotrajne prebavne težave. Tovrstne težave so ugotovili pri devetnajstih od dvesto petindevetdesetih otrok v tamkajšnji osnovni šoli, v vzorcih vode so doslej zaznale bakterije fekalnega izvora, medtem ko preiskava morebitne viru okužbe vode še ni končana, je povedala Skaza. **STA**

Voda naša vsakdanja

Delo 13/9/2001

»Obogatena« s pesticidi in fekalijami

Najnovejša dognanja svarijo pred nevarnostjo nezadostne preskrbe, poplavi, pitno vodo s fekalijami ter večjo škodo zaradi suš in poplav – Kakovost vode ne bo dosegala standardov evropske direktive o vodah

CELJE – Vode bi bile lahko strateška in konkurenčna prednost Slovenije, toda ob nekaterih spodbudnih podatkih so drugi skrb vzbujajoči. Samo 57 odstotkov prebivalcev je priključenih na kanalizacijo, le 46 odstotkov na čistilne naprave, 60 odstotkov slovenskih voda po kakovosti do leta 2015 ne bo izpolnjevalo zahtev evropske direktive o vodah. Obenem se za desetino Slovencev ne ve, kakšno vodo pijejo, kar osem odstotkov do leta 2010 preiskanih vzorcev pitne vode pa je izpostavljenih nevarnosti okužb z bakterijami.

Lanska publikacija republiške agencije za okolje Vode v Sloveniji je ocenila stanje voda v Sloveniji do leta 2008 po določbah direktive o vodah. Pravkar pa je pri celjski založbi Fit Media v zbirki Zelena Slovenija izšla obširnejša in bolj interdisciplinarno naravnana publikacija Upravljanje voda v Sloveniji. Knjižica nakazuje, kaj bi Slovenija v prihodnje v zvezi z vodami morala storiti. Razmere ter možni ukrepi pri upravljanju z vodami in preskrbi z vodo so predstavljeni tudi s kmetijskega, zdravstvenega in gospodarsko-energetskega stali-

šča. Nekateri izmed 41 avtorjev in skupin avtorjev so svoje ugotovitve povzeli na predstavitvi knjige.

Voda odnesla za 5,2 odstotka BDP

Urednik **Jože Volfand** trdi, da onesnaženost pitne vode v Sloveniji ostaja problematična. Najslabšo kemijsko sestavo imajo vode Savinjske kotline ter dravske in pomurske nižine. Čeprav se vsebnost nitratov v pitni vodi znižuje, z njimi »obogateno« vodo še vedno pije okoli 100.000 prebivalcev. V 15 letih so vodne ujme povzročile za

5,2 odstotka bruto družbenega produkta (BDP), podnebne spremembe pa napovedujejo še več škode. Ob vsem tem pa Slovenija nima ustreznega modela upravljanja vod.

Kanalizacija še iz stare Celeie

Mira Kobold ugotavlja, da se letna količina padavin v Sloveniji ne spreminja, toda vse več jih je jeseni, vse manj pozimi, spomladi in poleti, temperatura pa se povišuje. Zaradi tanjših snežnih odej se je število pretočnih režimov z osem že zmanjšalo na pet, zato bo več poplav na eni in dolgih sušnih obdobjih na drugi strani. **Ana Vovk Korže** priporoča sonaravno načrtovanje posegov v okolje, s katerimi je mogoče omiliti škodljive posledice z usposabljanjem okolja za samočiščenje. »Pri tem opazimo pomanjkanje medresorskega načrtovanja, na primer, da bi zajezitev za hidroelektrarno uporabili tudi za namakalne sisteme,« pravi. Da bo preskrba s kakovostno vodo Slovenijo v prihodnje stala veliko več, ugotavlja **Uroš Krajnc**: »Vsa velika mesta bodo kmalu imela čistilne naprave, toda v mestih je problem stara kanalizacija; celjska je še iz rimskih časov. Nadaljevanje urejanja zajemanja in čiščenja odpadnih voda bo še zelo drago, saj je poselitev razpršena.

Po nekaterih ocenah bi potreba 1,5 milijarde evrov.«

Desetina virov nenadzorov

Pravi javni zdravstveni alarm morali po prepričanju **Ivanke C** in **Aleša Petroviča** sprožiti za ogroženosti precejšnjega dela privalstva. Desetina Slovencev se skrbuje z vodo iz virov, ki jih ni na nadzoru. Ponekod ta »d delež obsega kar četrtino »pitne vode. Po njunem prepričanju tako obsežno vodno samopresl v Sloveniji ni opravičila, saj se območja razmeroma dostopna bi jih lahko preskrbovali iz veliki nadzorovanih vodovodov. »Na strani imamo izjemno dobro kakovost vode v največjih mestih, z v Ljubljani in Mariboru, na drugi strani pa je v vodnih sistemih tisoč odjemalci onesnažena četrtina vode, desetina celo s fekalijami,« ugotavljata. V celotni državi skrbi je z nitrati najbolj onesnažena voda v Prekmurju, s pesticidi pa severo- in jugovzhodu države v okolici Domžal. »Čeprav vsebnost pesticidov ne presega mejnih vrednosti, vzbuja skrb, da takšno v vsak dan pije 180.000 prebivalcev opozarjata Galetova in Petrovič. **BRANE PIANO**

DESETINA SLOVENCEV PIJE IZ NENADZOROVANIH VIROV – Neoporečna pitna voda v Sloveniji še vedno ni vsem dosegljiva.

FOTO IGOR ZAPLATIL

Je mleko iz koprskega mlekomata res škodljivo?

KOPER – Mleko iz mlekomata na koprski tržnici lahko resno škodi zdravju. Na to je včeraj javno opozoril Zavod za zdravstveno varstvo (ZZV) Koper, ki je v vzorcu tega mleka znova odkril prisotnost bakterije *Listeria monocytogenes*. Zavod svetuje, naj tega mleka ne pijejo predvsem nosečnice, otroci in starejši. Njegovo prodajo bi morali prepovedati, menijo v Koper, medtem pa so veterinarski inšpektorji zahtevali le napis, da je to mleko prekuhavati. To po mnenju ZZV ne zadošča, saj novejša spoznanja kažejo, da je prekuhanje mleka učinkovito le v primeru, ko je bakterij malo. Okužba z *listerio* lahko povzroča težave v prebavnem sistemu, v najhujšem primeru se lahko hudo vnamejo možganska mrena in meningoencefalitis. Na veterinarski upravi (Vurs) se na ugotovitev koprskega ZZV in Zveze potrošnikov Slovenije še niso odzvali s prepovedjo prodaje. Na Vursu trdijo, da so njihove dosedanje analize ugotovile v eni mililitru manj kot deset kolonij *listerie*, kar je pod dovoljeno mejo. Do ne bo drugačnih uradnih analiz (analize laboratorija ZZV to niso), pričajo le prekuhanje mleka s postojnske kmetije Žgajnar. **B. Š.**